

LLIBRES REBUTS

BIHLER, Heinrich: *Die Stellung des Katalanischen zum Provenzalischen und Spanischen. Statistische Analyse katalanischer Texte aus Mittelalter und Neuzeit*. Frankfurt am Main, 2001: Domus Editoria Europaea, 317 p. (Katalanische Studien, 6).

Aquest llibre és la tesi doctoral de l'autor escrita el 1950 i que aleshores no es va poder publicar —eren temps de penúria a Alemanya. Es publica ara sense cap canvi, llevat d'afegir-hi una bibliografia actual sobre el tema. En l'endemig n'han circulat algunes còpies i aquest treball ha estat comentat en diverses ocasions (Geckeler, 1989: especialment 852). L'autor s'hi proposa de determinar el discutit caràcter iberoromànic o gal·loromànic del català, i ho fa a través d'un minuciós i acurat examen fonètic, morfosintàctic i lèxic de sis textos catalans, tres de medievals i tres del segle passat, comparant-los amb el castellà i l'occità —per al període modern bàsicament el llenguadocià i menys el gascò—, i només ocasionalment amb l'aragonès. Bihler classifica els fenòmens catalans observats segons siguin comuns amb les altres llengües en qüestió, o només amb una d'elles, o amb cap. En comptabilitza les dades obtingudes en xifres absolutes i en percentatges, i, a més, en precisa verbalment la importància dels diversos casos observats. En treu les conclusions següents: en el període medieval els trets comuns del català amb l'occità eren abassegadors, i van en la línia del que no fa gaires anys ha formulat Sabine Philipp-Sattel, en el sentit que —tradueixo— “La llengua dels trobadors occitans posseïa certament les condicions prèvies per a esdevenir una llengua literària que recobris les varietats catalanes” (Philipp-Sattel, 1996: 24). Les concordàncies amb el castellà, o els trets específics catalans hi eren escassos. La situació no es capgira en el període modern, però sí que s'hi adverteix un considerable augment del trets comuns amb el castellà, si bé això es manifesta més en la morfosintaxi i en el lèxic, i menys en la fonètica, que es manté, aquesta darrera, “principalment (vorwiegend) provençal-gal·loromànica” (313), però no ho és pas “del tot (durchaus), com afirmava Meyer-Lübke” (313). Bihler conclueix que —tradueixo—, “el català es troba més a prop del tipus gal·loromànic que de l'iberoromànic” (314). Aquest llibre és, a més, una excel·lent introducció, d'agradable lectura, a la gramàtica històrica contrastiva del català, castellà i occità.

BIBLIOGRAFIA

- GECKELER, Horst (1998): “Bemerkungen zu zwei Studien zur Stellung des Katalanischen in der Westromania (1950-1998)”. BRIESEMEISTER, Dietrich / SCHÖNBERGER, Axel (ed.): *Ex nobili philologorum officio. Festschrift für Heinrich Bihler zu seinem 80. Geburtstag*. Frankfurt am Main: Domus Editoria Europaea, p. 851-864.
- PHILIPP-SATTEL, Sabine (1996): *Parlar bellament en vulgar. Die Anfänge der katalanischen Schriftkultur im Mittelalter*. Tübingen. Narr. (ScriptOraia, 85).

ARTUR QUINTANA I FONT
Universität Heidelberg